

zgoraj doli, kar naj se potem sporedno tudi na stranskih vejah po istem načinu pravilno izvede.

2. Glavna osrednja voditeljica, kot prava podstaja drevesni vejini kroni, izgojuje in izgoji naj se kolikor možno, ravno. Skrajševanje njeno v prvih letih po stalnem nasadu ravná naj se po njeni krepkosti ali moči, to je, ako je močna in čvrsta, skrajša (prireže) se le do polovice njene dolgosti, ako je pa šibka, naj se je odreže do celih dveh tretjin, in je le tretji del na drevesu rasti pusti, da se tako morejo potem na nji stranski poganjki krepko in pravilno razviti. Izgojevalna réz izvršuje se v prvih dveh letih po stalnem nasadu nekoliko na krajše, nego v 3., 4., 5., in ako treba, tudi še v 6. do 7. letu. Ravna rast glavne osrednje voditeljice doseže se s tem, da se eno leto na eni, a drugo leto pa na drugi nasprotni strani nad krepkim popkom odreže, iz katerega potem nov čvrst poganjek, kot podaljšek njeni naravnost na kvišku požene.

3. Stranske glavne veje ali stranski poganjki naj se v prvih letih njihove rasti pravilno še nekoliko bolj skrajšujejo, nego se skrajšujejo njihova mati: glavna voditeljica; a v poznejših letih izgoje drevesne vejine krone se ti poganjki v primeru s prirezovanjem vedno manj krajšajo tako, da po okoliščinah réz teh slednjič popolno izostane. Glavne stranske veje naj se z obrezovanjem vselej tako prikrajšujejo, da se morejo iz njih nastali novi poganjki pravilno in prosto razvijati, ter da dorastli v drevesnem vrhu narejajo lepo, krepko in enakomerno vejino krono.

4. Manjši stranski poganjki na vseh vejah in češuljah drevesne krone naj se, ako so predolgi, za nekoliko skrajšajo. Ker so pa ravno ti poganjki namenjeni rodovitnosti sadnega drevja ali sadnim (rodnim) stržem, naj se, ako in pa kjer bi ne bili na pravem mestu — tudi popolno odstranijo.

5. Drevesna vejina krona naj bode v svojem notranjem vedno svitlobi in zraku lahko dohodna; da bode pa taka, treba je, da domači sadjerejec pri njeni izgoji vse na znotraj rasteče in se križajoče veje, katere se druga ob drugo drgnejo in druga drugi napotje delajo, ali popolnem, ali pa tudi le deloma odstrani (kar velja tudi o vodenih poganjkih) kakor to ravno njena pravilna oblika zahteva.

6. Izgojevalno naj se drevesna vejina krona obrezuje vselej in le ob času, ko sadno drevje še počiva, to je, vselej pred nastopelo vegetacijo. Po klimatičnih okoliščinah izvršuje naj se to obrezovanje po krajih pravilno od pričetka meseca svečana pa do srede (tudi do konec) meseca sušca.

Ta prevažna sadjarska operacija naj se med navedenim časom izvršuje po krajih vselej le ob lepih in toplih dnevih, nikdar pa ne ob mrazovih, ko bi toplo mer pod 0 (ničlo) kazal, ali ob zmrzlinih. Obrezuje naj se sadno drevje posameznih plemen, vrst in sort vselej po onem sporedu, po katerem pomladi vegetirati ali poganjati prične; najzgodnejše vrste pridejo prve pod nož in réz, a tem sledé potem druga za drugo sporedno tako, da se obrezovanje na najpoznejših vrstah za isto leto dovrši in zaključi.

Spored vegetacije drevesnim plemenom opisal bil sem domačim sadjerejcem o svojem času v „Novicah“.

7. Izgojevalno obrezovanje drevesne vejine krone izvaja naj se vselej z dobrim rezilom, nožem ali pa škarjami. Dobro, pripravne in ostre drevesne škarje imajo pred najboljšim nožem to prednost, da se ž njimi obrezovanje veliko hitreje, ročneje in sigurneje izvršuje, nego z nožem. Pomniti nam je pa treba, da nam je večje rézne rane s škarjami prouzročene še z ostrim

nožem nekoliko pogladiti, in je, ako bi se nam bilo pozneje še hudega mraza (zmrzovanja) bati, tudi z drevesnim mazilom zamazati.

(Dalje prihodnjič.)

Razpis

službe vrtnarja na poskuševalnem vrtu c. kr. kranjske kmetijske družbe v Ljubljani.

Prosilci za to službo, v katero je 1. januarja l. 1885. vstopiti, in s katero je združena plača letnih 400 gold. ter prostim stanovanjem obstoječim iz sobe, kuhinje in drvarnice, naj se izkažejo s spričali o teoretičnem in praktičnem znanji kmetijstva, posebno sadjarstva. Popolno znanje slovenskega jezika je neobhodno potrebno.

Prošnje se imajo predložiti podpisnemu odboru do 15. decembra t. l. ter naj se jim priložijo izvirna spričala.

Centralni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 9. novembra 1884.

Karol baron Wurzbach-Tannenberg,
predsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.

Deželni zbor kranjski.

Iz 14. seje deželnega zbora 18. oktobra.

Deželni zbor kranjski pričel je danes svojo XIV. in zadnjo sejo, ki je bila napovedana ob devetih zjutraj, še le proti desetém. Gosp. baron Apfaltrern je namreč v včerajšnji seji rekel:

„Jaz vem veliko reči in bi mogel veliko povedati, pa nečem, da ne bom škodoval koristim deželnim z razglašanjem reči, ki bi bilo v pojasnilo tega, kar sem rekel, kar bi pa bilo, kakor pravim, deželi na škodo. (Oho! na levi.) To moje ravnanje je zvesto spolnovanje moje dolžnosti. Zato naj se mi pa nikar ne očita nevednost; ako hočejo gospodje več slišati, bom več povedal.“

Narodni poslanci so vsled tega v klubu sklenili od gosp. barona zahtevati, da naj pové, kar napačnega od deželnega gospodarstva vé, ako pa nič ne vé, naj svoje sumničenje prekliče. Gospodje dr. Mošé, dr. Bleiweis in Murnik so bili izbrani, da se o tej zadevi z gospodom baronom dogovoré. Ti razgovori so trajali precej dolgo in bilo je skoraj deset, ko se prične zborovanje.

Ko se prebere in potrdi zapisnik zadnje seje, gosp. deželni glavar grof Thurn naznani, da so se pregledali vsi zapisniki deželno-odborovih sej, da pa v nobenem ne stoji sklepa, s katerim bi bil deželni odbor, kakor je včeraj gosp. Dežman trdil, deželnim uradom naročil slovenski uradovati.

Gosp. Dežman se izgovarja, da je bilo napačno, kar je trdil včeraj (čujte, čujte! na levi med narodnimi poslanci), da o takem sklepu res nič ne stoji v nobenem protokolu, on se pa dobro spominja (veselost na levi), da je imel deželni odbor o tej zadevi obširen razgovor, ki se je njemu zdel tako veljaven, da kakor sklepam, in da so se precej potem po deželnih uradih izvršile velike premembe.

Gosp. deželni glavar: To je gotovo, da trditev g. Dežmanova je bila jako drzovita in neutrjena (sehr kühn und hinfällig). (Veselost na levi med narodnimi poslanci, na desni se posebno smeja g. Dežman).